

Eerste termijn Lelystadse VVD bij debat over Coalitieakkoord 2026-2030

Voorzitter,

Na 2 maanden onderhandelen ligt er een akkoord van 9 partijen in de Raad van Lelystad. Wij feliciteren hen met dit resultaat. Zoals bekend hebben wij na de verkiezingen aangegeven niet nogmaals in een Raadsakkoord te willen stappen. Wij kiezen nu bewust voor de oppositie. Daarbij hebben we ook aangegeven dat we ons als bestuurderspartij constructief zullen blijven opstellen. Goede plannen zullen we steunen, slechte plannen niet. Op die basis zullen wij de komende jaren vanuit onze liberale visie politiek bedrijven.

En voorzitter, dat brengt ons bij de inhoud.

Voor de VVD zijn er drie absolute topprioriteiten voor de komende jaren. Prioriteiten die onze inwoners en ondernemers elke dag bezighouden: veiligheid, woningbouw en onze lokale economie. Met als basis gezonde gemeentefinanciën zonder onnodige lastenverzwaring.

1. Onze eerste prioriteit, veiligheid, staat prominent in het nieuwe akkoord. Daar zijn we blij mee. We zien veel onderwerpen terug waar wij ons in de afgelopen raadsperiode hard voor hebben gemaakt. Aanpak van femicide. Een kordate aanpak van criminaliteit. Meer blauw op straat. Een campagne tegen pesten en discrimineren op scholen. Aandacht voor de kwetsbare situatie van daklozen. Meegroeien van boa-capaciteit met de groei van ons inwoneraantal. Uitbreiding van de “Preventie met Gezag” aanpak die nu alleen in Lelystad-Oost wordt toegepast. Verbetering van de verkeersveiligheid. Inrichting van de openbare ruimte vanuit het principe “veiligheid door ontwerp”. Dit laatste geeft invulling aan de motie over veiligheid voor vrouwen, die de Raad op ons voorstel vorig jaar aannam bij de Programmabegroting. Mooie plannen dus. Toch hebben we ook vragen: hebben de 9 partijen de inhoud van dit hoofdstuk besproken met de partners die nodig zijn om hier stappen in te zetten? U gaat immers niet over de politiecapaciteit in Lelystad. En hoe denkt u deze plannen te gaan betalen? Als Raad hebben we vanwege de moeilijke financiële situatie van de gemeente besloten om de ambtelijke capaciteit niet meer automatisch mee te laten groeien met de groei van de stad. De simpele vraag is dan: wat gaat u níet meer doen?
2. Dan onze tweede prioriteit, de woningbouw. Als Raad van Lelystad staan we unaniem achter de wens om Lelystad te laten doorgroeien. Maar voorzitter, zoals de heer Aktan zelf al constateerde in zijn interview met Radio Lelystad van afgelopen week: het gaat toch niet goed genoeg. Want om daadwerkelijk woningen te bouwen heb je plannen nodig. Niet voor niets stelden wij een jaar geleden een reeks vragen over de versnelling van de woningbouw. Die vragen zijn

nog steeds relevant. Heeft de nieuwe coalitie bij de totstandkoming van het akkoord aan de ambtenaren gevraagd welke plannen er in de pijplijn zitten, wanneer wij deze als Raad kunnen bespreken en wanneer naar verwachting de bouw kan starten? Welk bouwtempo realistisch is? Welke risico's er zijn op vertraging door met name netcongestie en prijsstijgingen in de bouw? Hoe de samenwerking met ontwikkelaars en bouwbedrijven verloopt, en waar dat beter kan? Wat Centrada vindt van de ambities voor sociale huur?

Wij zijn groot voorstander van eigen woningbezit voor wie daar voldoende financiële draagkracht voor heeft. We staan pal voor de rechten de rechten van iedere woningbezitter in Lelystad. Tegen hen zeggen wij: u bent en blijft veilig bij de VVD. Zoals we vorig jaar in debat met de PvdA al hebben aangegeven vinden wij het plan om een leegstandsheffing voor woningen in te voeren dan ook absoluut onaanvaardbaar.

3. En dan onze derde prioriteit. De lokale economie. Het nieuwe akkoord besteedt een heel hoofdstuk aan ondernemers en staat vol met mooie plannen voor een bruisend Stadshart, meer markten in de Stad, revitalisering van bedrijventerreinen, vinden van nieuwe werklocaties, versterking van de vrijetijdssector en groei naar een andersoortige economie die minder op logistiek is gericht en meer op duurzaamheid en circulariteit. Maar voor deze plannen heeft u ook daadwerkelijk onze ondernemers nodig. Met welke ondernemers heeft u hierover gesproken? Wat zegt de Bedrijfskring Lelystad over deze plannen? En hoe gaat u ondernemers helpen die tegen netcongestie en ondermijnende criminaliteit aan lopen? Daarover staat vrijwel niets in het akkoord.

Meer mensen moeten aan het werk, zegt de nieuwe coalitie. Daar zijn wij het zonder meer mee eens. Maar ook hierbij is de vraag: hoe denkt u dat dan te gaan doen? Het Werkbedrijf moet zich ontwikkelen naar een "leer-werkbedrijf" lezen we. Het Werkbedrijf moet ervoor zorgen dat mensen doorstromen naar betaalde banen. Met het Werkbedrijf slaan we de brug tussen werkgever en werknemer. Mooi dat dit hier staat, maar hoe kijkt het Werkbedrijf zelf naar deze plannen?

Voorzitter,

Tot slot. De basis voor elke ambitie is geld. En op dat punt slaat het nieuwe akkoord de plank finaal mis. Want er is weliswaar beperkt geld voor plannen die eenmalig geld kosten, maar er is vooral een heel groot structureel tekort in de begroting: € 15 miljoen volgens de nieuwe coalitie. Maar liefst € 12,8 miljoen daarvan is niet opgelost in het nieuwe akkoord. De centrumlinkse coalitie schuift dit door naar het nieuwe college met de opdracht: Tom Poes, verzin een list. Maar wij als Raad zijn het hoogste orgaan, en als

u zulke grote ambities neerlegt ligt bij u ook de verantwoordelijkheid om aan te geven hoe u deze gaat betalen.

Voorzitter,

Er is dus helemaal geen geld voor nieuwe plannen. Integendeel: we staan opnieuw voor scherpe financiële keuzes en moeten fors bezuinigen. En dat hoeft niet pas in het voorjaar van 2027, zoals het akkoord aangeeft. Dat moet nu al, want anders sluit onze begroting volgend jaar niet meer. In het akkoord dat wij sloten met PVV, FvD en MooiLelystad hebben wij daarom als uitgangspunt gehanteerd dat plannen die om extra structurele middelen vragen wat ons betreft simpelweg niet doorgaan. Zoals een poppodium. Of een Kenniscentrum Nieuwe Natuur waar niemand op zit te wachten. Of ingrepen die de kosten voor jeugdzorg doen stijgen. Of een nieuw buitenzwembad dat blijvend beheerd moet worden. Wij zijn en blijven tegen onnodige lastenverhoging voor onze burgers en ondernemers en zullen daarom bij de eerstvolgende programmabegroting met voorstellen komen zodat het meerjarig financiële beeld weer sluitend is.

Voorzitter, ik rond af. Hoewel we positief zijn over onderdelen van dit nieuwe akkoord concluderen wij ook dat de plannen in deze vorm simpelweg onhaalbaar zijn. Onze inwoners en ondernemers wordt van alles beloofd, maar wij zien het er eenvoudig niet van komen. Om die reden zullen we het nieuwe akkoord niet steunen, maar vanuit een constructieve houding oppositie voeren.